Motion till riksdagen 1985/86:Ub730

Elisabeth Fleetwood m. fl. (m, s, fp, c, vpk)

Statsbidrag till Riksföreningen mot cancer – Cancerfonden

Mot.
1985/86
Ub730–736

Vid granskningen av regeringens förslag till budget inom utbildningsdepartementets område har vi med bestörtning konstaterat att statsbidraget till Riksföreningen mot cancer – Cancerfonden, RmC, föreslås upphöra.

RmC har sedan 1966 haft ett årligt statsbidrag på 3 milj. kr. Fram t. o. m. budgetåret 1979/80 utgjorde detta bidrag statens enda specialdestinerade stöd till den svenska cancerforskningen. I övrigt finansierades denna med privata medel insamlade av RmC och andra mindre organisationer.

Sedan RmC i anslagsframställning 1979 framhållit att definitiv ställning måste tas till frågan hur stödet till cancerforskning skall vara organiserat och dimensionerat i framtiden, har medel ställts till MFR:s (medicinska forskningsrådet) och NRF:s (naturvetenskapliga forskningsrådet) förfogande för successivt övertagande av ansvaret för delar av cancerforskningen från RmC. Enligt den plan som redovisades 1980 och i princip accepterades av statsmakterna, skulle rådens speciella anslag för cancerforskning uppgå till 18,3 milj. kr. 1985/86. För att nå upp till denna summa föreslås MFR i årets budgetproposition erhålla ytterligare 3 milj. kr. "för slutreglering av övertagandet av ansvaret för cancerforskningen". Finansieringen sker genom att hela RmC:s statsbidrag, som uppgår till samma belopp, dras in.

Den principiella frågan om statsbidrag till RmC behandlades i budgetpropositionen 1979/80, varvid statsrådet uttalade följande:

"Ett viktigt led i föreningens arbete är informationsverksamheten. Riksföreningen bör även fortsättningsvis erhålla statligt bidrag. Allt eftersom ansvaret för cancerforskningen övertas av forskningsråden bör statsbidraget i ökad utsträckning och slutligen helt avse föreningens informationsverksamhet."

Innevarande år har RmC erhållit 3 milj. kr som bidrag till främst information om cancersjukdomarnas förbyggande, symtom och behandling.

RmC är sedan många år den helt dominerande finansiären av svensk cancerforskning. Innevarande år fördelas 45 milj. kr. till forskningsprojekt över hela landet. Tack vare föreningens insatser har svensk cancerforskning lyckats inta en synnerligen framskjuten plats internationellt. Detta innebär också att föreningen inom cancerområdet representerar ett unikt kunnande som är av största vikt för möjligheterna att föra ut information till allmänheten om nya rön inom cancerforskning, behandling och vårdutvecklingen.

I årets budgetproposition sägs att "de statliga insatserna i fråga om information om cancersjukdomar bör, liksom när det gäller annan ohälsa,

1 *Riksdagen 1985/86. 3 saml. Nr Ub730–736*

falla ankomma på socialstyrelsen". Socialstyrelsens anslag för hälsoupplysning är dock synnerligen blygsamt även efter den föreslagna höjningen med 1,2 milj. kr. RmC:s informationsbudget uppgår 1986 till 5 milj. kr., varav huvuddelen används till cancerupplysning och en mindre del till information om föreningen, bl. a. i insamlingsbefrämjande syfte.

Riksföreningen mot cancer bildades 1951 efter det att en riksomfattande insamling på initiativ av Kooperativa kvinnogillesförbundet visat hur kampen mot cancer, genom stöd till cancerforskning, blivit en hela svenska folkets angelägenhet. Det breda folkliga stödet manifesterades redan från början i riksföreningens organisation genom att praktiskt taget hela "Organisationssverige" ingick i föreningen som huvudman. Fortfarande utgör arbetsmarknadens organisationer, politiska kvinnoförbund och andra kvinnoorganisationer, berörda yrkesförbund och patientorganisationer den organisatoriska basen för föreningen. LO har genom alla år markerat sitt intresse genom att dess ordförande beklätt posten som ordförande i RmC:s styrelse. För närvarande är Gunnar Nilsson ordförande. På motsvarande sätt har företrädare för SAF fungerat som ordförande i styrelsens arbetsutskott.

Statsbidrag till RmC utgick första gången åren 1954–1955, i samband med föreningens första riksinsamling. Statsbidraget relaterades då till de frivilliga insamlade medlen, och uppgick till sammanlagt 10 milj. kr. Då statsbidrag nästa gång beviljades, 1965–1966, skedde det återigen som ett statens komplement i samband med en stor riksinsamling. Sett mot denna bakgrund blir det närmast ironiskt om statsbidragen, som utgått kontinuerligt i 20 år, utan föregående varning, dras in samma år som RmC går ut i sin största kampanj någonsin. Årets kampanj, som genomförs samtidigt i alla nordiska länder, med ideellt stöd av såväl Nordiska rådet presidium som samtliga nordiska statsministrar, är uppbyggd som en kombinerad insamlings- och informationskampanj. Cancerforskningen behöver ökade resurser. Men svenska folket behöver också mer upplysning – saklig information om cancerforskningens läge och lovande resultat, om möjligheterna att förebygga cancersjukdomar, om nya och förbättrade behandlingsmetoder och om förutsättningarna för en förbättrad och mer mänsklig omvårdnad. Diagnosen cancer har fortfarande i många öron klangen av en dödsdom. Vetskapen om att hälften av alla cancersjuka kan botas, och att den andelen kan öka väsentligt i en nära framtid om forskningen får tillräckliga resurser, måste nu ut till allmänheten. Detta är bakgrunden till årets kampanj.

Statens bidrag, 3 milj. kr. per år, utgör endast en mindre del i RmC:s totala budget, men en viktig del. Genom det statliga stödet har en seriös organisation, som i stor utsträckning fungerar tack vare ideellt arbetande forskare och lekmän, erhållit ett erkännande som betytt mycket i såväl det interna arbetet som i förhållande till givare och donatorer. Det är vår förhoppning att detta erkännande skall bestå även i framtiden.

Hemställan

Mot. 1985/86
Ub730

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Riksföreningen mot cancer – Cancerfonden – även fortsättningsvis skall erhålla det statsbidrag på 3 milj. kr. som sedan 1966 anslagits för föreningens informationsverksamhet och som i årets budgetproposition överförts till medicinska forskningsrådet.

Stockholm den 27 januari 1986

Elisabeth Fleetwood (m)

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp) *Margareta Palmqvist (s)*

Margó Ingvardsson (vpk) *Olof Johansson (c)*